

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету міжнародних відносин

Третько В.В.

20 20 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Political Science

Назва дисципліни

Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність – 052 Політологія

Рівень вищої освіти – Перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма – Політологія

Обсяг дисципліни – 5 кредитів ЄКТС, **Шифр дисципліни** – ОПП.19.

Мова навчання – англійська

Статус дисципліни: обов'язкова (цикл професійної підготовки)

Факультет міжнародних відносин

Кафедра філософії і політології

Форма навчання	Курс	Семестр	Обсяг дисципліни Кредити ЄКТС	Кількість годин						Курсовий проект	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
				Аудиторні заняття				Індивідуальна робота студента	Самостійна робота, у т.ч. ІРС			Залік	Іспит
				Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття						
Д	4	8	5	51	34		17		99				+
З	5	10	5	10	6		4		140				+

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми

Програма складена канд. політ.н., доц. О.О. Заславська
Підпис автора Вчений ступінь, звання, ініціали, прізвище автора

Схвалена на засіданні кафедри філософії і політології

Протокол від 25 серпня 2020 № 1

Зав. кафедри Н.К. Петрук
Підпис Ініціали, прізвище

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою факультету міжнародних відносин

Голова вченої ради факультету В.В. Третько
Підпис Ініціали, прізвище

2 ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Дисципліна «Political Science» належить до циклу нормативних дисциплін професійної підготовки і займає важливе місце у підготовці фахівців освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 052 «Політологія» за освітньо-професійною програмою «Політологія».

Відповідно до освітньої програми дисципліна має забезпечити:

компетентності: здатність спілкуватися англійською мовою або іншою іноземною мовою; навички використання базового категорійно-поняттєвого та аналітично-дослідницького апарату сучасної світової політичної науки; здатність до застосування ключових політологічних понять, теорій і методів задля аналізу владно-політичних відносин політичних акторів, інститутів та ідей відповідно до певного історичного або сучасного контексту; здатність виявляти особливості реалізації влади у різних політичних системах, їх соціально-економічному, історичному та соціокультурному контекстах функціонування та взаємодії; здатність використовувати сучасні політологічні теорії, концепти та методи для аналізу політики на місцевому, національному та міжнародному рівні;

програмні результати навчання: вільно спілкуватися англійською або іншою іноземною мовою у професійній комунікації; вільно володіти базовим професійним категорійно-поняттєвим та аналітично-дослідницьким апаратом сучасної світової політичної науки; застосовувати ключові політологічні поняття, теорії та методи до аналізу владно-політичних відносин політичних акторів, інститутів та ідей відповідно до певного історичного або сучасного контексту; розуміти базові особливості реалізації влади у різних політичних системах, їх соціально-економічний, історичний та соціокультурний контекст функціонування та взаємодії; використовувати сучасні політологічні теорії, концепти та методи для аналізу політики на місцевому, національному та міжнародному рівні.

Мета дисципліни. Формування у студентів системи логічно завершених базових знань про політику, відповідних їм умінь та навичок з аналізу актуальних питань суспільно-політичного розвитку сучасного світу та України, а також здатності спілкуватися в професійному середовищі англійською мовою.

Предмет дисципліни. Теоретичні засади політичної науки (теорія політичної влади і владних відносин, політичні процеси і політичні відносини, теорія політичних систем і політичних режимів, інституційна структура політика, політична культура, теорія міжнародних відносин, світові політичні процеси та ін.).

Завдання дисципліни. Надати систематизовані, цілісні знання про політику як особливу сферу життєдіяльності суспільства, про засади й механізми її функціонування та розвитку; сформувати у студентів здатність вільно оперувати понятійно-категорійним апаратом сучасної політичної науки як українською, так і англійською мовами; застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних і практичних проблем у політичній сфері; самостійно аналізувати політичні явища та процеси.

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: вільно **оперувати** політологічними категоріями як українською, так і англійською мовами; **володіти** вмінням самостійно мислити і аналізувати зміст і значення основних суспільно-політичних процесів; **розуміти** сутність політичного життя, політичних відносин і процесів; **усвідомлювати** роль і значення держави, політичних партій і громадських організацій в суспільно-політичному розвитку; **розуміти** сенс і основні напрямки розвитку світового політичного процесу, геополітичну ситуацію, місце, роль і статус України у сучасному світі; **застосовувати** політичні знання у професійній і громадській діяльності.

3 СТРУКТУРА ЗАЛІКОВИХ КРЕДИТІВ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Кількість годин, відведених на:					
	Денна форма			Заочна форма		
	лекції	практичні заняття	СРС	лекції	практичні заняття	СРС
Тема 1. Nature and role of politics and political science in society	2	2	6	2	2	9
Тема 2. The history of political thought development	4	2	11			16
Тема 3. Political power	4	2	11			16
Тема 4. Political system of society	4	2	12	2	2	17
Тема 5. State and its role in the political system of society	4	2	11			16
Тема 6. Political parties and party systems	4	2	12			16
Тема 7. Political culture	4	2	12	2	2	17
Тема 8. Elections and electoral systems	4	2	12			17
Тема 9. Global political process	4	2	12			16
Разом за семестр	34	16/18*	99	6	4	140

* По чисельнику – 16 год., по знаменнику – 18 год. (розрахунок здійснюється відповідно до розкладу занять)

4 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1 Зміст лекційного курсу

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1	Nature and role of politics and political science in society Politics as an object of political science. Political science and other sciences on society. Object and subject of political science. Structure of political science. Main categories, methods and functions of political science. Літ.: [1-5].	2
2	The history of political thought development Political ideas in the countries of Ancient East. Political schools in Ancient Greece and Ancient Rome. Political thought of Middle Ages. Political schools of Renaissance era. Political ideas of Modern Age. Development of political thought in the second half of XIX – beginning of XXI centuries. Літ.: [1-5].	4
3	Political power Power as a social phenomenon. Classification of power. The essence of political power, its functions. Basic principles of political power. The structure of political power. Bureaucracy as a phenomenon of power and control. Літ.: [1-5].	4
	Political system of society The essence and basic theoretical models of political systems. In political science several theoretical models of functioning of political systems were developed: systemic (D. Easton); structural and functional (G. Almond); information-cybernetic (K. Deutsch). Structure and function of the political system. The vast majority of modern western scholars in the structure of the	4

	political system entails the following subsystems, as institutional, normative, communicative, functional, cultural. Typology of political systems. Лит.: [1-5].	
5	State and its role in the political system of society The concept, characteristics, structure and functions of the state. The concept of the state origin. Forms of modern state. State system is considered to have a two-part structure: 1. Forms of government. There is monarchy (absolute and constitutional, which is divided into parliamentary and dual) and republic (democratic and undemocratic such as the presidential, parliamentary or mixed model); 2. Forms of state territorial structure. There are unitary (simple or complex) and federal (created by the historical principle, national, regional and mixed) states. Лит.: [1-5].	4
6	Political parties and party systems Party in the political system: the concept, features, functions. Types of political parties. Essence and types of party systems. The most common typology of party systems is based on quantitative criteria (M. Duverger). There are: one-party; bi-party; «system of two and a half parties»; multiparty systems. Typology of party systems by G. Sartori is based on qualitative criteria and includes: one-party system, system of hegemonic party, system of the dominant parties, bi-party system, system of moderate (limited) pluralism, system of extreme (polarized) pluralism, atomized political system. Лит.: [1-5].	4
7	Political culture The concept, structure and functions of the political culture. The main elements in the structure of political culture are regulatory element (accumulated political experience); valuable element (political consciousness); the behavioral element (models of political behavior). Types of political culture. The political socialization. Лит.: [1-5].	4
8	Elections and electoral systems Election: basic concepts and principles. The stages of the electoral process. The main types of electoral systems. There are three main types of electoral systems: the majority (alternative) and proportional (representative) and mixed. Лит.: [1-5].	4
9	Global political process The nature of foreign policy and international relations. The main tendencies of the development of modern world politics. International politics: the essence, goals, functions. Political globalization: subject, structure, category. Global problems of the present (political aspects). Anti-globalization and modern anti-globalization movements. Ukraine in the system of international relations. Лит.: [1-5].	4
Разом:		34

Перелік оглядових лекцій для студентів заочної форми навчання

Номер лекції	Тема лекції	Кількість годин
1	Nature and role of politics and political science in society. The history of political thought development. Political power. Літ.: [1-5].	2
2	Political system of society. State and its role in the political system of society. Political parties and party systems. Літ.: [1-5].	2
3	Political culture. Elections and electoral systems. Global political process. Літ.: [1-5].	2
Разом :		6

4.2 Зміст практичних занять

Перелік практичних занять для студентів денної форми навчання

№ п/п	Теми практичних занять	Кількість годин
1	Nature and role of politics and political science in society 1. Politics as an object of political science. 2. Political science and other sciences on society. Object and subject of political science. 3. Structure of political science. 4. Main categories, methods and functions of political science. Літ.: [1-5].	2
2	The history of political thought development 1. Political ideas in the countries of Ancient East. 2. Political schools in Ancient Greece and Ancient Rome. 3. Political thought of Middle Ages. 4. Political schools of Renaissance era. 5. Political ideas of Modern Age. 6. Development of political thought in the second half of XIX – beginning of XXI centuries. Літ.: [1-5].	2
3	Political power 1. Power as a social phenomenon. Classification of power. 2. The essence of political power, its functions. Basic principles of political power. 3. The structure of political power. 4. Bureaucracy as a phenomenon of power and control. Літ.: [1-5].	2
4	Political system of society 1. The essence and basic theoretical models of political systems. 1.1. System theoretical model of political systems (D. Easton). 1.2. Structural and functional theoretical model of political systems (G. Almond). 1.3. Information-cybernetic theoretical model of political systems	2

	(K. Deutsch). 2. Structure and function of the political system. 3. Typology of political systems. Літ.: [1-5].	
5	State and its role in the political system of society 1. The concept, characteristics, structure and functions of the state. 2. The concept of the state origin. 3. Forms of modern state. 3.1. Forms of government. 3.2. Forms of state territorial structure. Літ.: [1-5].	2
6	Political parties and party systems 1. Party in the political system: the concept, features, functions. 2. Types of political parties. 3. Essence and types of party systems. 3.1. Typology of party systems is based on quantitative criteria (M. Duverger). 3.2. Typology of party systems is based on qualitative criteria (G. Sartori). Літ.: [1-5].	2
7	Political culture 1. The concept and functions of the political culture. 2. The structure of the political culture. 2.1. Regulatory element (accumulated political experience)/ 2.2. Valuable element (political consciousness). 2.3. Behavioral element (models of political behavior). 3. Types of political culture. 4. The political socialization. Літ.: [1-5].	2
8	Elections and electoral systems 1. Election: basic concepts and principles. 2. The stages of the electoral process. 3. The main types of electoral systems. There are three main types of electoral systems. 3.1. The majority (alternative) electoral systems. 3.2. Proportional (representative) electoral systems. 3.3. Mixed electoral systems. Літ.: [1-5].	2
9	Global political process 1. Global politics and the system of international relations. 2. The process of globalization and political globalization. 3. Anti-globalism and modern anti-globalization movements. 4. Ukraine in the system of international relations. Літ.: [1-5].	2
Разом:		16/18*

* По чисельнику – 16 год., по знаменнику – 18 год. (розрахунок здійснюється відповідно до розкладу занять)

Перелік практичних занять для студентів заочної форми навчання

№ п/п	Теми практичних занять	Кількість годин
1	Nature and role of politics and political science in society. The history of political thought development. Political power. Political system of society. State and its role in the political system of society. Літ.: [1-5].	2
2	Political parties and party systems. Political culture. Elections and electoral systems. Global political process. Літ.: [1-5].	2
Разом:		4

4.3 Зміст самостійної (у т. ч. індивідуальної) роботи

Самостійна робота студентів *денної* форми навчання полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу з відповідних джерел інформації, підготовці до виконання практичних робіт, тестування з теоретичного матеріалу, виконанні індивідуальних домашніх завдань тощо.

Обсяг самостійної роботи з дисципліни «Political Science» становить 99 години. Вона включає:

- опрацювання теоретичного матеріалу (конспекту лекцій, навчальної літератури);
- опрацювання додаткової літератури при підготовці до практичних занять;
- виконання домашніх індивідуальних завдань;
- підготовку до поточного тестового контролю;
- підготовку до контрольних заходів.

Зміст самостійної роботи студентів *денної* форми навчання

Номер тижня	Тема заняття	Вид самостійної роботи	Кількість годин
1	Тема 1. Nature and role of politics and political science in society.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т1, підготовка до усного опитування та поточного контролю.	6
2	Тема 2. The history of political thought development.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т2, підготовка до усного опитування та поточного контролю.	5
3	Тема 2. The history of political thought development.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т2, підготовка до усного опитування та поточного контролю.	6
4	Тема 3. Political power.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т3, підготовка до усного опитування та поточного контролю. Підготовка до тестового контролю з тем 1-3.	5
5	Тема 3. Political power.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т3, підготовка до усного опитування та поточного контролю. Тестовий контроль з тем 1-3.	6
6	Тема 4. Political system of society.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т4, підготовка до усного опитування та	6

		поточного контролю.	
7	Тема 4. Political system of society.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т4, підготовка до усного опитування та поточного контролю.	6
8	Тема 5. State and its role in the political system of society.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т5, підготовка до усного опитування та поточного контролю.	5
9	Тема 5. State and its role in the political system of society.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т5, підготовка до усного опитування та поточного контролю.	6
10	Тема 6. Political parties and party systems.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т6, підготовка до усного опитування та поточного контролю. Підготовка до тестового контролю з тем 4-6.	6
11	Тема 6. Political parties and party systems.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т6, підготовка до усного опитування та поточного контролю. Тестовий контроль з тем 4-6.	6
12	Тема 7. Political culture.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т7, підготовка до усного опитування та поточного контролю.	6
13	Тема 7. Political culture.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т7, підготовка до усного опитування та поточного контролю.	6
14	Тема 8. Elections and electoral systems.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т8, підготовка до усного опитування та поточного контролю.	6
15	Тема 8. Elections and electoral systems.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т8, підготовка до усного опитування та поточного контролю.	6
16	Тема 9. Global political process.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т9, підготовка до усного опитування та поточного контролю. Підготовка до тестового контролю з тем 7-9.	6
17	Тема 9. Global political process.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т9, підготовка до усного опитування та поточного контролю. Тестовий контроль з тем 7-9.	6
Разом:			99

Зміст самостійної роботи студентів заочної форми навчання

Студенти *заочної* форми навчання виконують контрольну роботу, яка включає три теоретичних питання. Вимоги до її виконання, методичні вказівки і варіанти визначаються методичними рекомендаціями до виконання контрольних робіт, які кожен студент отримує на кафедрі у період настановної сесії, а також вони доступні в електронному освітньому ресурсі в Модульному середовищі для навчання ХНУ.

5 ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних і сучасних методів та технологій. Зокрема під час лекції використовуються методи проблемного навчання та візуалізації для активізації пізнавальної діяльності студентів. Під час практичних занять застосовуються активні та інтерактивні методи навчання, зокрема, дискусії, навчальні ігри, case study (метод практичних ситуацій), метод проєктів, які мають за мету набуття

студентами не лише теоретичних знань, але й практичних навичок самостійного аналізу політичних явищ та процесів, формулювання самостійних висновків щодо актуальних суспільно-політичних проблем сучасності.

6 МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Оцінювання студентів здійснюється у формі поточного та підсумкового контролю. Поточний контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється впродовж семестру з метою оцінювання рівня засвоєння ними навчального матеріалу під час усіх видів навчальних занять. Поточний контроль здійснюється під час лекційних та практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком навчального процесу. Поточний контроль проводиться у формах усного та письмового опитувань, тестування, перевірки домашніх індивідуальних завдань та ін. Семестровий контроль проводиться у формі іспиту.

7 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ У СЕМЕСТРІ

Система оцінювання навчальних досягнень студентів базується на аналізі знань і практичних навичок та здійснюється відповідно до Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Хмельницькому національному університеті. Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за інституційною *чотирибальною* шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх виконаних видів навчальної роботи з урахуванням вагових коефіцієнтів. Вагові коефіцієнти визначаються структурою дисципліни і важливістю окремих видів її робіт. Для практичних занять встановлюється обов'язковий мінімум оцінок, які повинен отримати студент впродовж семестру, щоб виконати програму дисципліни.

При оцінюванні знань студентів використовуються різні види контролю, зокрема: усне та письмове опитування на практичному занятті, тестування, контрольна робота, перевірка домашніх індивідуальних завдань. Оцінка на практичному занятті складається з таких елементів: знання матеріалу теми; вміння обґрунтувати думку та оперувати основними категоріями; рівень залученості до дискусій на семінарі. Пропущене практичне заняття студент зобов'язаний відпрацювати у визначений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до закінчення теоретичного навчання у семестрі.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота	Самостійна, індивідуальна робота	Семестровий контроль
Опитування на практичних заняттях (мінімальна кількість оцінок – 4)	Тестовий контроль	Іспит
ВК*: 0,4	0,2	0,4

Умовні позначення: ВК – ваговий коефіцієнт.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів заочної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота	Самостійна, індивідуальна робота		Семестровий контроль
Опитування на практичних заняттях	Контрольна робота		Іспит
	Якість виконання	Захист	
ВК*: 0,2	0,2	0,1	0,5

Умовні позначення: ВК – ваговий коефіцієнт.

Критерії оцінювання за видами робіт
Оцінювання усних та письмових опитувань на практичних заняттях і контрольних робіт

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій оцінювання
Відмінно (5)	Здобувач вищої освіти глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає логічно структуровану відповідь державною мовою (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення контрольної роботи. Здобувач вищої освіти не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки. При відповіді допустив дві-три несуттєві <i>похибки</i> .
Добре (4)	Здобувач вищої освіти виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; усвідомлено використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; відповідь грамотна, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання правил, закономірностей тощо. Відповідь здобувача вищої освіти будується на основі самостійного мислення. Здобувач вищої освіти у відповіді допустив дві-три <i>несуттєві помилки</i> .
Задовільно (3)	Здобувач вищої освіти виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь здобувача вищої освіти будується на рівні репродуктивного мислення, має слабкі знання структури дисципліни, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно (2)	Здобувач вищої освіти виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється здобувачу вищої освіти, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.

Оцінювання тестових завдань

Тематичний тест для кожного студента складається з двадцяти тестових завдань, кожне з яких оцінюється одним балом. Максимальна сума балів, яку може набрати студент, складає 20. Оцінювання здійснюється за чотирибальною шкалою. Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту, наведена у таблиці.

Сума балів за тестові завдання	1-10	11-14	15-18	19-20
Оцінка за 4-бальною шкалою	2	3	4	5

На тестування відводиться 25 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Студент може також пройти тестування і в он-лайн режимі у модульному середовищі для навчання MOODLE.

Семестровий контроль (іспит)

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати як поточного контролю, так і підсумкового контрольного заходу. Студент, який отримав середньозважений бал за поточну роботу 3,00 та вище, але не здав підсумковий контрольний захід (іспит), вважається таким, що має академічну заборгованість.

Іспит відбувається у комбінованій формі – письмова складова та усне опитування. Після перевірки письмової роботи викладач може поставити студенту запитання щодо змісту його відповідей. Завданнями семестрового контролю є перевірка: розуміння студентом програмного матеріалу в цілому; логіки та взаємозв'язків між окремими розділами; рівня досягнення програмних результатів навчання; здатності творчо використовувати накопичені знання і набуті компетентності; уміння сформулювати своє ставлення до об'єкту вивчення.

Екзаменаційний білет складається з таких елементів: два теоретичних питання і два тестових завдання. Максимальна кількість балів за кожну правильну відповідь на теоретичне питання – 4. Правильна відповідь на тестове завдання – 1. Узагальнена оцінка за іспит виводиться як сума балів з усіх завдань.

Норми оцінювання теоретичного питання. При оцінюванні беруться до уваги наступні критерії: правильність, повнота, глибина та усвідомленість відповіді, а також послідовність викладення відповіді, вміння формулювати та викладати думки, аргументувати свою позицію. Максимальна кількість балів за відповідь на одне теоретичне питання – 4.

Оцінювання тестового завдання. Тестове завдання передбачає репродуктивне відтворення знань шляхом: 1) відбору правильної відповіді із запропонованих варіантів; 2) встановлення відповідності елементів однієї множини елементам іншої. Правильна відповідь оцінюється в 1 бал. Максимальна сума балів, яку може отримати студент – 10.

Загальна сума балів за всі завдання	0-4	5-7	8-9	10
Оцінка за 4-бальною шкалою	2	3	4	5

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до Електронного журналу. За інституційною шкалою ставиться відповідна оцінка, а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом кількості балів. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені у таблиці.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Інституційна оцінка, критерії оцінювання		
A	4,75–5,00	5	Зараховано	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок
B	4,25–4,74	4		Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75–4,24	4		Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25–3,74	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00–2,99	2	Незараховано	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2		Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

8 ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

1. Politics as a social phenomenon. Structure and functions of politics.
2. The concept, structure and functions of politics.
3. Political science and other sciences on society. Object and subject of political science.
4. Structure of political science.
5. Main categories, methods and functions of political science.
6. Political ideas in the countries of Ancient East. Confucianism.
7. Political theory in ancient Greece (Plato, Aristotle).
8. Political thought in Ancient Rome.
9. Political thought of the Middle Ages (F. Aquinas, M. Padua).
10. Political doctrine of N. Machiavelli. Machiavelianism.
11. Political ideas of utopian socialism (T. More, T. Campanella).
12. Problems of state and law in the views of John Locke and T. Hobbes.
13. The enlightenment. The doctrine of Montesquieu about state and law.
14. Political concept of M. Weber.
15. Socio-political theory of Marxism.
16. Power as a social phenomenon. Classification of power.
17. The essence of political power, its functions. Basic principles of political power.
18. The concept and structure of political power.
19. Modern concepts of power.
20. Resources of political power, their classification.
21. Legality and legitimacy of political power. Types of legitimacy of political power
22. Bureaucracy as a phenomenon of power and control
23. Basic theoretical models of political systems. The concept of the political system of D. Easton.
24. The theory of the political system of D. Easton and G. Almond.
25. The essence of the political system, its structure.
26. Typology of political systems.
27. The concept, characteristics and functions of the state and its place in the political system.
28. The structure of the state. The concept of the state origin.
29. Forms of modern state.
30. Forms of government.
31. Forms of state territorial structure .
32. Party in the political system: the concept, features, functions.
33. Types of political parties.
34. Essence and types of party systems.
35. The concept, structure and functions of the political culture.
36. Stereotypes, myths and symbols as elements of political culture.
37. Language as a symbol of political culture.
38. Types of political participation. Electoral behavior. Absenteeism: essence and causes.
39. Types of political culture. The concept of political subculture.
40. Political socialization: essence, main stages.
41. Person as a subject of politics. Political behavior and participation in politics. The main forms of political participation.
42. Election: concepts, types and functions.
43. Suffrage, its basic principles.
44. The main principles of suffrage and organization of democratic elections.
45. The main types of electoral systems.
46. Comparative characteristics of the main types of electoral systems.
47. The main stages of the electoral process.
49. Essence, advantages and disadvantages of proportional electoral system.
50. Essence, types and features of the majority electoral system.

51. Essence, types and characteristics of the proportional electoral system.
52. Essence, advantages and disadvantages of the majority electoral system.
53. The main criteria, principles and features of a totalitarian society.
54. The concept of democracy, its origins, content and basic functions.
55. The modern concept of democracy.
56. The main criteria, principles and features of a democratic society.
57. Problems of democracy in modern Ukraine.
58. Ethnic communities as subjects and objects of policy.
59. National sovereignty and political self-determination of nations.
60. Contents of ethnic policy and its role in harmonizing ethnic relations.
61. The concept of genesis and main features of civil society.
62. Background of the structure and civil society.
63. Interaction between civil society and state.
64. The problems of civil society in Ukraine.
70. The political consciousness: the concept, structure, types and functions.
71. Political culture: the concept, content and function.
72. The typology of political culture.
73. Interaction between politics and morality.
74. The interaction of politics and religion.
75. The political consciousness and political culture of modern Ukrainian society.

9 МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчальний процес з дисципліни «Political Science» в достатній кількості забезпечений необхідними навчально-методичними матеріалами, що розміщені в модульному середовищі для навчання Moodle.

Доступ до ресурсу: <https://msn.khnu.km.ua/course/view.php?id=5099>.

Навчально-методичні праці розробника:

1. Political Science (Політологія): Plans for the Seminars and Guidelines for their Conducting / О. О. Заславська. Хмельницький : ХНУ, 2017. 40 с.
2. Лютко Н.В. Політологія : навчальний посібник. 2-ге вид. виправлене / Н. В. Лютко, О. О. Заславська. Вінниця : Нілан-ЛТД, 2015. 330 с.
3. Політологія: плани семінарських занять і методичні вказівки до їх проведення для студентів усіх напрямів підготовки / Уклад. О. О. Заславська, Н. В. Лютко, В. В. Мудраков, О. А. Посвістак. Хмельницький: ХНУ, 2016. 57 с.

10 РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Goodin Robert E. A New Handbook of Political Science / Robert E. Goodin, H.-D. Klingemann. New York : Oxford University Press, 1998. 829 p.
2. Grigsby E. Analyzing Politics: An Introduction to Political Science / E. Grigsby. 4th Edition. Wadsworth, 2008. 363 p.
3. International Encyclopedia of Political Science / Eds. B. Badie, D. Berg-Schlosser, L. Morlino. SAGE, 2011. 4032 p.
4. Kurian G. Th. The Encyclopedia of Political Science/ G. Th. Kurian. Washington, D.C. : CQ Press, 2011. 1942 p.
5. Political Science: An Introduction / M. G. Roskin et al. 14-th Edition. Pearson, 2017. 386 p.

Допоміжна:

6. Caldera Gregory A. The Oxford Handbook of Law and Politics / Gregory A. Caldera, Daniel R. Kelemen, Keith E. Whittington. New York : Oxford University Press, 2008. 822 p.
7. Cambridge Handbook of Experimental Political Science / Ed. N. Druckman James,

- P. Green Donald, H. James Kuklinsky, A. Lupia. Cambridge University Press, 2011. 1003 p.
8. Chaos Theory in Politics / Banerjee S., Sule Ercetin S., Tekin A. (eds.). Springer, 2014. 201 p.
  9. Lyalko S. V. Philosophy & Political Science / S. V. Lyalko. Київ : КНУТШ, 2002. 244 с.
  10. Moran M. The Oxford Handbook of Public Policy / M. Moran, M. Rein, R. E. Goodin. New York : Oxford University Press, 2006. 983 p.
  11. Political Theory: Methods and Approaches / Edition by David Leopold (Editor), Marc Stears (Editor). New York : Oxford University Press, 2008. 264 p.
  12. Rhodes R.A.W. The Oxford Handbook of Political Institutions / R.A.W. Rhodes, Sarah A. Binder, Bert A. Rockman. New York : Oxford University Press, 2006. 816 p.
  13. The Oxford Handbook of Political Theory / Edition by John S. Dryzek, Bonnie Honig, Anne Phillips. New York : Oxford University Press, 2006. 900 p.
  14. Політологія. Навчально-методичний комплекс: Підручник. / За ред. проф. Ф.М. Кирилюка. Київ : Центр навчальної літератури, 2004. 704 с.
  15. Політологія: навч. посібник / Н.В. Лютко, О.О. Заславська. Хмельницький : ХНУ, 2011. 319 с.
  16. Політологія: підручник / Ред. О. В. Бабкіна, В. П. Горбатенко. 3-тє вид., перероб., доп. Київ : ВЦ «Академія», 2008. 568 с.
  17. Шляхтун П.П. Політологія (теорія та історія політичної науки) : Підручник. 3-тє вид., стер. Київ : Либідь, 2005. 576 с.

11 ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Модульне середовище для навчання. Доступ до ресурсу: <https://msn.khnu.km.ua>.
2. Електронна бібліотека університету.
Доступ до ресурсу: http://lib.khnu.km.ua/asp/php_f/page_lib.php.
3. Репозитарій ХНУ. Доступ до ресурсу: <http://elar.khnu.km.ua/jspui/?locale=uk>